

Kulturministeriet
Nybrogade 2
1203 København K

Att fuldmægtig Kirsten Hermansen

HØRINGSSVAR til udkast til lovforslag om ændring af Bygningsfredningsloven

Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur deltog i udvalgsarbejdet forud for lovrevisionen med foreningens næstformand Søren Vadstrup og kan derfor tilslutte os selve udvalgsrapporten – inklusive de tre mindretalsudtalelser i denne, som vi fik indføjet:

- *Den lovbefalede sagsbehandling skal styrkes mandskabsmæssigt og med flere økonomiske midler i Kulturarvsstyrelsen, end det er tilfældet i dag.*
- *De oplevelsesmæssige aspekter ved bygningskulturen skal gives en underordnet prioritering ved Kulturarvsstyrelsens prioritering af opgaverne i forhold til de lovbefalede kerneydelser i form af administration af de fredede bygninger i Danmark.*
- *Det skal gøres obligatorisk for kommunerne at udarbejde bevarende lokalplaner for middelalderlige bykerner, at kommunerne, eventuelt i samarbejde med Kulturarvsstyrelsen, skal foretage en registrering af alle kommunens bevaringsværdige bygninger efter SAVE-systemet, herunder ikke mindst i landdistrikter og landsbyer og løbende vedligeholde registreringen samt at kommunerne skal prioritere udpegning og sikring af værdifulde kulturmiljøer.*

Landsforeningen er tilfreds med at det endelige lovforslag indeholder de af Lovudvalget anbefalede forslag om at:

- Der indføres en hjemmel til at kunne frede selvstændige landskabsarkitektoniske værker i landskabet.
- At der indføres hjemmel til at foretage en systematisk gennemgang af alle fredede bygninger og at der sammen med dette udarbejdes en vejledende handleplan for den enkelte bygning.
- At der indføres en klageadgang overfor Kulturarvsstyrelsens afgørelser vedrørende de fredede bygninger.
- Endvidere at den formidlingsmæssige indsats overfor ejerne øges.
- Landsforeningen er naturligvis også meget tilfreds med at det fortsat er indeholdt i Loven, at en landsdækkende forening på det bygningskulturelle område, får ret til at få forelagt fredningsforslag for Det særlige Bygningssyn.

Landsforeningen er endvidere tilfreds med at den foreslåede udlicitering af administrationen af de fredede bygninger til lokale kulturhistoriske museer, *ikke* gennemføres, hvad et enigt udvalg heller ikke har ønsket.

Det er Landsforeningens forventning, at den i udvalgsarbejdet og lovforslaget foreslåede "systematiske gennemgang" og "vejledende handleplan" ikke som udgangspunkt anvendes til at legitimere "affredningen" af "uperfekte", fredede bygninger, men skal have som det primære formål at genoprette tabte eller truede fredningsværdier.

HØRINGSSVAR for: De bevaringsværdige bygninger

Landsforeningens anke i forhold til selve lovforslaget, og vores egentlige høringssvar hertil, er derimod, at diverse forslag, både i Udvalgsrapporten og i vores mindretals-udtalelser, vedrørende *de bevaringsværdige bygninger* ikke er medtaget.

Efter 2007 har de nye kommuner som ét af deres nye områder fået overdraget ansvaret for udpegningen af værdifulde *kulturmiljøer* i både land- og byområder, plus at kommuneplanerne ifgl. planloven nu skal indeholde retningslinier for sikring af de kulturhistoriske bevaringsværdier i kommunen.

Som en obligatorisk del af dette skal kommunerne efter vores mening for det første udarbejde bevarende lokalplaner for deres middelalderlige bykerner, hvis en sådan ikke allerede findes.

For det andet skal kommunerne, enten i eget regi eller i samarbejde med Kulturarvsstyrelsen, foretage en registrering af alle kommunens bevaringsværdige bygninger efter SAVE-systemet – herunder ikke mindst i landdistrikter og landsbyer. Registreringen skal løbende holdes ved lige, således at de forskellige fordele, der findes for de bevaringsværdige bygninger, bl.a. tilskudsmidler, går til de rigtige bygninger.

Udpegning og sikring af værdifulde kulturmiljøer, udarbejdelse af bevarende Lokalplaner samt SAVE-registreringer af kommunens bevaringsværdige bygninger er efter vores mening tre meget vigtige redskaber i kommunernes planlægning, der hænger ubrydeligt sammen, og derfor bør foregå og tænkes sammen. Alle tre elementer er ligeledes en vigtig, og ofte helt overset, del af kommunernes arkitekturpolitik.

Det er i dag uklart i loven, hvad er husejer skal gøre, hvis han ønsker at få at vide, om et ikke-SAVE-registreret hus er bevaringsværdigt eller ej. Bygningsfredningslovens § 19 henlægger denne beføjelse til Kulturministeren, og dermed Kulturarvsstyrelsen, men i praksis kan Styrelsen vel næppe løse denne opgave for de hundredetusinder af manglende *SAVE-registrerede bygninger i Danmark*. Kommunerne skal forpligtes til at SAVE-vurdere en bygning, såfremt en ejer måtte ønske det. f. eks. i forbindelse med at denne opnår økonomisk støtte fra private fonde e.l.

Selv om det fremgår af den nuværende Bygningsfredningslovs § 16 stk 4 at 'Ministerens kan fastsætte nærmere regler om ..... oprettelse af *lokale bevaringsråd* eller lignende og deres administration af støttemidler' mener Landsforeningen at disse Bevaringsråd, der på nuværende tidspunkt findes i 9-10 kommuner, er en så god ide, som sparringspartner for kommunernes administration af de bevaringsværdige bygninger, at dette bør gøres obligatorisk i den nye lov. Man kunne her bl.a. nævne nogle af de opgaver, som det kommunale Bevaringsråd kunne udføre. Se vedhæftede brochure, som Landsforeningen har udarbejdet til vores lokalforeninger for at fremme oprettelsen af disse råd.

Generelt er der alt for lidt retslig beskyttelse af de bevaringsværdige bygninger, der forhindrer, at de ødelægges eller nedrives på trods af deres status som bevaringsværdig. I sag på sag, der kommer til Landsforeningens kundskab, er der intet at gøre mod at ejerne eller kommunerne nedriver eller ombygger bevaringsværdige bygninger totalt.

Både en intensivisering af SAVE-udpegningerne og oprettelse af kommunale Bygningsbevaringsråd, hvor den lokale ekspertise inddrages i de løbende sager vedrørende de bevaringsværdige bygninger – begge som lovbefalede områder i den nye Bygningsfredningslov, vil styrke den fortsatte opretholdelse af de bevaringsværdige bygninger på en kvalificeret måde.

HØRINGSSVAR for: De fredede bygninger

Landsforeningen ser gerne, at Kulturarvsstyrelsen og Det særlige Bygningssyn i forbindelse med den foreslåede gennemgang og præcisering af de bærende fredningsværdier for de fredede bygninger, i højere grad anvender mulighederne for at vægte dele af bygningen fredningsmæssigt, frem for andre dele.

En sådan differentieret fredning af det enkelte hus, frem for et graderet fredningssystem, som Landsforeningen *ikke* går ind for, vil bl.a. kunne håndtere de gamle B-fredninger, hvor der findes meget få bevarede fredningsværdier i visse af de indvendige rum. De Vejledende Handleplaner vil samtidigt give ejerne et godt redskab til at rette op på de fredningsmæssigt svage forhold i huset.

Landsforeningen skal endvidere anbefale at de vejledende Handleplaner indeholder en kort vedligeholdelsesplan for huset, således at Handleplanerne også kan lægges til grund for de årlige forfald-per-år-fradrag, som ejerne af fredede bygninger kan opnå i deres skat.

Landsforeningen foreslog under udvalgsarbejdet at der indføres en afstandszone rundt om fredede bygninger, hvor nybyggeri kræver tilladelse fra Kulturarvsstyrelsen. I byområder eksempelvis 10 meter og i landområderne ca. 50 meter. Lignende beskyttelses-zoner findes i en række andre europæiske lande. Vi vil gerne fastholde, at dette indarbejdes i den egentlige lovtekst.

I forbindelse med fredning af en have eller et landskab skal der også udarbejdes der en registrering og beskrivelse af værkets hovedelementer og de væsentligste træk, der begrunder en fredning. For at kunne bevare værkets vigtigste udtryk, udarbejdes der en plejeplan for den fremtidige vedligeholdelse.

Med venlig hilsen

Bent Falk

Formand

Søren Vadstrup

Næstformand